

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμά Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 29

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερειίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΥΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

Δογματικά Κηρύγματα

ΗΘΙΚΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

1. Εἶχαμε διακόψει γιά λίγο τά δογματικά μας κηρύγματα, ἀδελφοί χριστιανοί, γιατί ἦταν ἀνάγκη νά μιλήσουμε γιά θλιβερά κακά συμβαίνοντα στόν τόπο μας στά ἀποκαλυπτικά αὐτά χρόνια πού ζοῦμε. Ἐπανερχόμεθα τώρα στήν σειρά τῶν δογματικῶν μαθημάτων μας, πού εἶναι ἀπαραίτητα, γιατί ἀναφέρονται στήν πίστη μας καί τήν γνώση μας γιά τόν Θεό. Καί αὐτά τά μαθήματα εἶναι τά πιά ἀναγκαῖα πού πρέπει νά μάθουμε, γιατί μέ βάση αὐτά θά ρυθμίζουμε σωστά τήν ζωή μας.

Μιλᾶμε γιά τίς ιδιότητες ἢ τά προσόντα τοῦ Θεοῦ. Μή γνωρίζοντες πῶς νά τά χωρίσουμε αὐτά γιά νά τά μελετήσουμε καλύτερα, προτιμοῦμε τήν διαίρεση σέ *φυσικά*, σέ *λογικά* καί *ἠθικά* προσόντα. *Φυσικά* προσόντα εἶναι αὐτά γιά τά ὁποῖα μιλήσαμε ἤδη, ἢ πανταχοῦ παρουσία, ἢ αἰωνιότητα καί ἢ παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ. Στό προηγούμενο δογματικό κήρυγμά μας μιλήσαμε γιά τά λογικά προσόντα καί κάναμε λόγο γιά τήν παγγνωσία τοῦ Θεοῦ. Παγγνωσία τοῦ Θεοῦ σημαίνει ὅτι ὁ Θεός γνωρίζει τά πάντα. Τά πάντα! Καί αὐτά πού ἔγιναν καί αὐτά πού συμβαίνουν τώρα καί αὐτά πού πρόκειται νά συμβοῦν μέχρι τό τέλος τοῦ κόσμου. Μαζί μέ τήν παγγνωσία τοῦ Θεοῦ συνδέεται καί ἡ *πανσοφία* Του. Πανσοφία τοῦ Θεοῦ σημαίνει ὅτι Αὐτός γνωρίζει τά ἄριστα μέσα γιά τούς ἄριστους σκοπούς. Μέ τήν πανσοφία Του ὁ Θεός ἔκανε τόν κόσμο καί κυβερνᾷ τόν κόσμο. Θαυμάζοντες τά ὠραῖα τῆς φύσεως λέγουμε μαζί μέ τόν Ψαλμωδῶ: «Ὡς ἐμεγαλύνθη τά ἔργα Σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφία ἐποίησας» (Ψαλμ. 103,24). Λόγω τῆς πανσοφίας τοῦ Θεοῦ τά πάντα στόν κόσμο ἀποτελοῦν ἕνα ἀρμονικό σύνολο, ἀποτελοῦν μία κλίμακα μέ πολυποίκιλα μέσα καί σκοπούς καί μέ ὅλα αὐτά πετυχαίνεται ὁ γενικός σκοπός τοῦ κόσμου. Ἔτσι ἡ πανσοφία τοῦ Θεοῦ ἔκανε ὥστε κάθε ὑπαρξη, κάθε ὄν στόν κόσμο, νά ἔχει μέσα του τόν δικό του, τόν ἰδιαίτερο σκοπό τῆς ὑπαρξεώς του, ἀλλά καί αὐτό πάλι νά εἶναι συνάμα καί μέσον γιά κάποιο ἄλλο ἀνώτερο σκοπό καί ἐκεῖνο πάλι γιά ἄλλο ἀνώτερο σκοπό. Ἔτσι ὅλα ἔχουν ταχθεῖ τό καθένα κατά τήν πανσοφία τοῦ Θεοῦ νά ἐξυπηρετοῦν κάποιο γενικό σκοπό, τόν ὁποῖο ἐμεῖς οἱ ἀτελεῖς καί πεπερασμένοι ἄνθρωποι δέν μποροῦμε νά νοήσουμε.

2. Ἀλλά στό σημερινό μου κήρυγμα, ἀδελφοί χριστιανοί, θέλω νά σᾶς μιλήσω μέ λίγα λόγια καί γιά τά *ἠθικά* προσόντα τοῦ Θεοῦ, γιά τήν ἀγιότητά Του, τήν δικαιοσύνη Του καί τήν ἀγάπη Του.

(α) Καί κατά πρῶτον, γιά τήν ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός μας, ἀγαπητοί μου, εἶναι ἅγιος. Εἶναι πανάγιος καί ὑπεράγιος. Αὐτό σημαίνει ὅτι ὁ Θεός εἶναι τό ἀπόλυτο καλό. Ὁ Θεός εἶναι «ὁ φύσει ἅγιος». Ὁ προφήτης Ἡσαΐας, ὅταν ἐκαλεῖτο στό προφητικό του ἀξίωμα, ἄκουσε τούς ἀγγέλους νά ὑμνοῦν τόν Θεό καί νά λέγουν: «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ» (Ἠσ. 6,3). Αὐτή ἡ τριπλή ἐπανάληψη τοῦ «ἅγιος» σημαίνει τόν ἀπόλυτα ἅγιο. Θεός καί καλό ταυτίζονται ἀπόλυτα, ἐνῶ Θεός καί κακό εἶναι ἄκρως ἀντίθετα. Ἐπομένως, ἀφοῦ Θεός καί κακό εἶναι τελείως ἀντίθετα, τό κακό πού παρατηροῦμε στόν κόσμο δέν προέρχεται ἀπό τόν Θεό. Δέν εἶναι ὁ Θεός ὁ αἴτιος τοῦ κακοῦ. «Οὐδέν φαῦλον ὑπό τοῦ Θεοῦ πεποιήται», λέγει ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς. Ἐπομένως, ὅποιος ἐνοχλεῖται καί πειράζεται, ἄς μήν λέγει ὅτι «πειράζομαι ἀπό τόν Θεόν· ὁ γάρ Θεός ἀπειραστος ἐστὶ κακῶν, πειράζει δέ αὐτός οὐδένα» (Ἰακ. 1,13). Ὑπάρχουν ὅμως στήν Ἁγία Γραφή κάποια χωρία, στά ὁποῖα σάν νά φαίνεται ὅτι ὁ Θεός ἔχει κάποια σχέση μέ τό κακό πού παρατηρεῖται στόν κόσμο. Λέγει γιά παράδειγμα ὁ προφήτης Ἀμώς: «Μήπως συμβαίνει κακό στήν πόλη χωρίς ὁ Θεός νά ἔχει προξενήσει αὐτό;» (3,6. Βλ. καί Ἐξ. 4,21. Β΄ Θεσ. 2,11). Ἀλλά αὐτά τά χωρία πρέπει νά τά νοήσουμε ὅτι σημαίνουν ὅτι ὁ Θεός ἀνέχεται τό κακό, μακροθυμεῖ σ' αὐτό, τό παραχωρεῖ, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος, σάν

ἐλεύθερος πού εἶναι, τό προτιμᾶ. Ἡ μπορεῖ πάλι νά ποῦμε ὅτι αὐτά τά χωρία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πού σχετίζουσαν τόν Θεό μέ τό κακό, ἐκφράζουσαν τήν «περί προόδου τῆς ἀμαρτίας ἀντίληψη», ἕνα μεγάλο καί σπουδαῖο θεολογικό θέμα αὐτό, γιά τό ὅποιο, ἀγαπητοί μου, θέλω νά σᾶς μιλήσω κάποτε μέ ἀπλά λόγια γιά νά τό καταλάβετε. – Καί ἀφοῦ λοιπόν ὁ Θεός εἶναι ἅγιος μᾶς καλεῖ ὅλους σέ ἀγιότητα καί μᾶς λέγει: «*Ἔσεσθε ἅγιοι, ὅτι ἅγιός εἰμι ἐγώ Κύριος*» (Λευιτ. 11,45).

(β) Ἐρχόμαστε τώρα στήν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός, ἀδελφοί, εἶναι δίκαιος. Ἀφοῦ ὁ Θεός εἶναι ἅγιος, ὅπως εἶπαμε, καί θέλει καί ἐμεῖς νά γίνουμε ἅγιοι, ἔδωσε τόν ἅγιο νόμο Του, ὥστε, τηροῦντες καί ἐφαρμόζοντες αὐτόν, νά γίνουμε ἅγιοι. Ἀλλά δέν τηρεῖται πάντοτε ἀπό τούς ἀνθρώπους ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό καί ὁ Θεός ἐνεργεῖ ὡς φρουρός τοῦ νόμου Του, σάν δικαστική ἀρχή, ἅς τό ποῦμε ἔτσι, καί ἀμείβει μέν τήν ὑπακοή στόν θεῖο νόμο, τιμωρεῖ δέ τήν παρακοή σ' αὐτόν. Αὐτό εἶναι ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. Δηλαδή, μέ λίγα λόγια: Ὁ Θεός μέ τό νά θέσει τήν ἠθική τάξη στόν κόσμο καί νά δώσει στούς ἀνθρώπους τόν τέλειο νόμο Του, πού φτιάχνει τέλεια κοινωνία, εἶναι ἅγιος. Καθόσον ὅμως συγκρατεῖ τήν ἠθική αὐτή τάξη καί ὁδηγεῖ τά πάντα στόν ὑψιστο σκοπό καί τέλος, εἶναι δίκαιος.

Ἀλλά στά πράγματα τῆς ζωῆς φαίνεται πολλές φορές μιᾶ ἀντιφωνία. Βλέπουμε, δηλαδή, τούς καλούς νά ὑποφέρουσαν καί τούς κακούς νά εὐτυχοῦσαν. Αὐτό πάλι, χριστιανοί μου, εἶναι ἕνα ἄλλο μεγάλο καί σπουδαῖο θέμα, πού λέγεται «πρόβλημα τῆς θεοδικίας». Μέ αὐτό τό θέμα ἀσχολεῖται στήν Παλαιά Διαθήκη ὀλόκληρο τό βιβλίο τοῦ Ἰώβ. Αὐτό πού σύντομα μπορῶ νά σᾶς πῶ ἐδῶ γιά τό θέμα αὐτό εἶναι, πρῶτον μέν, ὅτι τά παθήματα τοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι πάντοτε τιμωρίες γιά τά ἀμαρτήματά του, ἀλλά εἶναι καί μέσα δοκιμασίας καί καθαρῶ του καί ἐξαγιασμοῦ του. Καί τό ἄλλο πού θέλω νά σᾶς πῶ εἶναι ὅτι δέν τελειώνει ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν ζωή αὐτή στόν παρόντα αὐτόν κόσμο. Ὑπάρχει καί ἄλλη ζωή καί αὐτή ἡ ζωή εἶναι αἰώνια. Σ' αὐτήν λοιπόν τήν ἄλλη ζωή θά τακτοποιήσει ὁ Θεός τά ἀτακτοποίητα πού παρατηροῦνται στόν παρόντα κόσμο. Ἐμεῖς πάντως δέν πρέπει νά κλονιζόμαστε καθόλου καί καθόλου δέν πρέπει νά ἀμφιβάλλουμε γιά τήν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. «*Ὁ δέ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται!*» Ὁ εὐσεβής, δηλαδή, πρέπει νά εἶναι στερεωμένος στήν πίστη ὅτι ὁ Θεός εἶναι δίκαιος. Αὐτή εἶναι ἡ ἀπάντηση πού ἔδωσε στά χρόνια του ὁ προφήτης Ἀββακούμ στούς κλονιζομένους γιά τήν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ: «*Ὁ δέ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται!*» (2,4)!

(γ) Γιά τήν ἀγάπη, τέλος, τοῦ Θεοῦ ἔχουμε νά ποῦμε ὅτι, «*ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν*» (Α' Ἰωάν. 4,8)! Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ σέ ἡμᾶς φαίνεται πρῶτον στό ὅτι μᾶς δημιούργησε γιά νά γίνουμε μέτοχοι τῆς μακαριότητάς Του, τῆς δόξας Του. Καί ὅταν ἀμαρτήσαμε καί χάσαμε τήν δόξα μας, ὁ Θεός ἔστειλε τόν Μονογενῆ Του Υἱό καί σαρκώθηκε καί σταυρώθηκε γιά ἡμᾶς, γιά τήν ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν μας καί τήν ἐπαναφορά μας στήν πρώτη μας ὁμορφιά, στό «*ἀρχαῖο κάλλος*»! Μᾶς ἔβαλε στήν οἰκογένειά Του, πού λέγει «*Ἐκκλησία*», μᾶς ἔκανε παιδιά Του. «*Ἴδετε – λέγει ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης – ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν!*» Ἀλλά μᾶς περιμένει μεγαλύτερη ἀκόμη δόξα. «*Οὐπω ἐφανέρωθη τί ἐσόμεθα· οἶδαμεν δέ ἐάν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστίν*» (Α' Ἰωάν. 1,1-2)!

Ἀλλά καί ἐνῶ ἀκόμη ἐπιμένουμε νά ἀμαρτάνουμε ὁ Θεός μᾶς ἀνέχεται. Ἡ σέ ἡμᾶς τούς ἀμαρτωλούς αὐτή ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καλεῖται «*εὐσπλαγχνία*», «*μακροθυμία*», «*χάρις*», «*ἔλεος*», κ.ἄ.

Ἀγαπητοί μου! Στήν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπη αὐτή τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία καλεῖται καί «ἀγαθότητα», πρέπει νά ἀνταποκριθοῦμε μέ τήν δική μας ἀγάπη σ' Αὐτόν. Ἀγάπη στόν Θεό καί στόν πλησίον μας, πού πρέπει νά τόν βλέπουμε ὡς εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. «*Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τόν Θεόν, ὅτι ὁ Θεός ἀγάπη ἐστίν*» (Α' Ἰωάν. 4,8)!

Μέ πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας

Γιά πνευματική ἐπικοινωνία μαζί σας στείλετε, ἂν θέλετε, μήνυμα στό τηλ. 6976013647 καί θά ἀπαντήσω.

Τό παρόν περιοδικόν ἐκδίδει τό Ἱερόν Προσκύνημα Ἁγ. Θεοδώρας Βάστας Μεγαλοπόλεως πρὸς πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν προσκυνητῶν τῆς.